

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

LETO X.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 26. februarja 1927.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 23.

Dr. Windischerjev večer.

Torkova številka našega lista je bila posvečena g. dr. Franu Windischerju, o priliki petdesetletnice njegovega rojstva. Hoteli smo s tem poudariti pomen jubileja moža, ki si je pridobil za naše narodno gospodarstvo že toliko nevenljivih zaslug, da ga moremo imenovati že sedaj, ko je dosegel še komaj 50. leto, najzaslužnejšim slovenskim gospodarjem. Ni važnejšega gospodarskega dogodka, ni pomembnejše akcije na gospodarskem polju v povojnem času, koja ne bi bila zvezana z dr. Windischerjevim imenom. Mirne duše lahko trdimo, da nosijo vsa naša gospodarska stremljenja izza prevrata dr. Windischerjevo marko. To mora danes priznati vsak gospodar, priznati bo moral to brezpogojno tudi vsak, kdor bo objektivno pisal zgodovino našega gospodarstva.

Jubilej dr. Windischerja je našel obilen odmev tudi v uglednejših časopisih Beograda in Zagreba in izjava zastopnika zagrebških gospodarskih krogov, da se obračajo tajniki zbornice pri razmotrivanju najtežjih gospodarskih problemov za svet v Ljubljano k dr. Windischerju, so priznanja, koja morajo biti po pravici v ponos ne samo gospodarskim krogom, ampak vsakemu Slovencu. Toliko bolj ponosno pa je ob takih priznanjih naše uredništvo, koje ima čast šteti jubilaranta med svoje najpožrtvovalnejše sodelavce. Dr. Windischer stoji naši redakciji vedno z očetovsko roko ob strani, ljubivo ji pomaga, jo vodi z navseti in je nje najboljši steber. Zato smemo biti danes, ko smo ravnokar čuli ne samo iz slovenske, ampak tudi iz celokupne jugoslovenske javnosti tako laskave besede odkritega priznanja, posebno ponosni tudi mi.

Toda jubilarant ni samo naš, najdeš ga med poborniki modernih kulturnih in socialnih stremljenj. V ponos si je štel, da so mu dočle prve čestitke k petdesetletnici iz delavskih vrst. Ni to slučajno. On sam mož dela, saj je bil že na gimnaziji, ko je ostal brez očeta, navezan samo na to, kar si je pridobil z lastnim delom, cenil delo, spoštuje žuljave roke delavca in ima vedno najboljšo razumevanje za njegove težnje. Globoko teoretično in bogato praktično znanje, njegov ženijalen instinkt in dalekovidnost, mu pomagajo reševati tudi tam, kjer si stoji interesi v diametralnem nasprotju, tudi najbolj zapletene probleme z občudovanja vredno lahkoto. Samo njegovemu taktu in njegovi koncilijantnosti se moramo zahvaliti, da obstoja med slovenskimi gospodarskimi krogi ona solidarnost, za koju nas zavidajo vse druge pokrajine.

Trgovsko društvo »Merkur« je priredilo svojemu predsedniku dr. Windischerju prošlo sredo časten večer. Zdi se, da je bila ta prireditev nekaj posebnega, kar v Ljubljani še nismo videli. Od najmočnejših kapitanov naše industrije, najstarejših vodij trgovstva in organizatorjev do najmlajših pomočnikov in nastavljenecv, vse je bilo zastopano. V neprislujenem in odkritosrčnem veselju, je družba, kakor da bi bila ena sama družina, v najlepši luči predstavljala živo sliko gospodarskega solidarizma — plod dela našega jubilaranta. Poklonit se je prišel jubilarantu tudi zastopnik junaške naše vojske, velikega župana, mesta Ljubljane, raznih trgovskih zvez, društev, gremijev in zadrug.

Ob 9. uri je vstopil v dvorano, ki je bila že nabito polna, jubilarant z gospo

soprogo in gospodično hčerko. Družba jih je sprejela z burnimi, dolgimi ovacijami.

Podpredsednik društva »Merkur« g. Jos. J. Kavčič je pozdravil goste ter predvsem prečital kopicu brzozavnih pozdravov, koje je dobilo društvo od najrazličnejših oseb. Nato je v izbranih besedah orisal življenje in delovanje jubilaranta. Poudarjal je zlasti njegove velike zasluge za razvoj trgovine, obrti in industrije. Ob koncu svojega govora je, viharo pozdravljen, čestital slavljenču ter izrazil željo, da mu bi bilo dano delovati še dolga leta v ponos svojemu narodu. Podpredsednik g. Kavčič je nato kot domačin in organizator celega večera naznanil, da se je priglasila cela vrsta govornikov.

V imenu odsotnega g. velikega župana je čestital jubilarantu načelnik ministrstva trgovine in industrije g. dr. R. Marš. Čestitke zagrebških gospodarskih krogov je prinesel generalni tajnik zagrebške trgovske in obrtniške zbornice g. dr. A. Cuvaj. V svojem pozdravnem govoru je poudarjal, da je ta jubilej ne samo slovenski praznik, ampak, da se slavlju pridružujejo gospodarski krogi cele države, ker cenijo jubilaranta povsod kot izrednega strokovnjaka. Vsi občudujejo solidarizem slovenskih gospodarskih krogov, ki je delo jubilaranta, in želijo, da bi mogli v tem slediti Sloveniji. Njegove končne čestitke jubilarantu so spremljali navzoči z burnimi aplavzi. Magistratni ravnatelj gosp. dr. Miljutin Zarnik je pozdravil slavljenca v imenu mestne občine Ljubljanske; v imenu sokolske župe gosp. Kajzel. Tajnik Zveze industrialcev gospod. Šuklje je pozdravil slavljenca z besedami, ki so naše močan odmev po vsej dvorani. Za njim je čestital v imenu Zveze obrtnih zadrug načelnik gosp. Eng. Franchetti in v imenu ljubljanskega gremija trgovcev gosp. Iv. Gregorc. Z izbranimi besedami, poudarjajoč zasluge jubilaranta za ljubljanski velesejem, je čestital predsednik gosp. F. Bonač. Tajnik zbornice g. Ivan Mohorič je pozdravil jubilaranta v imenu tajništva zbornice. Govoril je o uspešnem 28-letnem delovanju jubilaranta v zbornici ter o njegovi bratski naklonjenosti napram kolegom. Sklenil je z željo, da bi ostal jubilarant še dolga leta na čelu zborničnega urada. Sledile so čestitke tajnika ljubljanske borze g. dr. M. Dobrile, ravnatelja Trgovske akademije g. dr. L. Böhma, načelnika Zveze gostilničarskih zadrug g. J. Kavčiča. V imenu štajarske industrije in posebej zlasti v imenu Kranjske industrijske družbe in Tovarne za dušik iz Ruš je čestital ravnatelj g. A. Krejči. Sledile so nato čestitke Slovenskega obrtniškega društva, ki jih je tolmačil predsednik društva g. J. Rebek, ter čestitka ravnatelja Srednje tehnične šole g. dr. Reiserja, ki je zaključil vrsto govornikov.

Nato se je jubilarant z izbranimi besedami, kakor da bi bila vsaka posebej izklesana, zahvalil za čestitke. Njegov govor bomo skušali, v kolikor nam bo to mogoče, reproducirati in ga objaviti v prihodnji številki.

Podpredsednik »Merkurja« gosp. Kavčič, vidno zadovoljen nad odlično uspelim večerom, je zaključil oficijelni del, »Merkurjev« orkester in pevski zbor sta zategnila prireditev do pozno v noč. Naj bo prireditev v vseh njenih podrobnostih, pomembnosti in prisrčnosti jubilarantu dokaz velikega spoštovanja in simpatij, koje uživa v vsej naši javnosti!

I. M.:

Neorganiziranost izvozne trgovine.

Na otvoritveni seji ljubljanske oblasne skupščine je veliki župan v svojem poročilu o stanju posameznih panog gospodarstva na dveh krajih konstatal, da naša eksportna trgovina ni organizirana. Če bi bil šel dalje, bi bil to moral ugotoviti tudi glede naše importne trgovine. Osem let je že preteklo, toda naši trgovci in importerji so po ogromni večini še islofako ponižni klijenči tržaških in dunajskih posredovalcev, kakor so bili v časih predvojne Avstrije. Nikjer ne opažamo niti najmanjšega pokreta, niti interesa in volje za smotreno organizacijo eksporta.

Sicer pa to pri razdrapanih razmerah v naši trgovini skoro ne more biti drugače, ako pomislimo, da šteje mala Slovenija kar 1570 trgovcev z lesom, 750 trgovcev z živino, 650 trgovcev z deželnimi pridelki in 260 trgovcev s sadjem ter 430 trgovcev z vinom. Od teh tvrdk se nadena tretjina poizkuša udeleževati z najprimitivnejšimi sredstvi in brez najpotrebnejših predpogojev v eksportu. Efekt tega početja je, da kvartijo ne samo domači trg in cen pri nakupu, temveč da odzjemajo tudi organizirani eksportni trgovini vsako možnost reelnega poslovanja in zasluzka.

Veliki župan se je dotaknil v svojem referatu posebno eksportne trgovine vina in sadja. Priznali moramo, da ima žalibog prav, da pa je k sedanjim neugodnim razmeram v naši eksportni trgovini v znatni meri

prispevalo na eni strani pomanjkanje inicijative v naših denarnih zavodih in posredniških podjetjih, na drugi strani pa nabroj upravnih pogrškov, ki ovirajo našo organizirano eksportno trgovino v toliki meri, da rastočih neprilik v sedanjih splošni depresiji ne more zmagovati.

Ze dve leti se neprestano borimo in opozarjamo na potrebo uvedbe reekspedicije za eksportno trgovino, na potrebo revizije odnosno popolne likvidacije izvoznih carin in faksnih stroškov za izvoz blaga, toda vsa ta prizadevanja so zaman. V ministrstvu trgovine in industrije se je lani izdeloval velikopotezni program za saniranje krize, — program v glavnem teoretičnega značaja — namesto, da bi se pristopilo k praktičnemu delu. Sedaj pa vse delo sploh počiva in je izvozna trgovina prepuščena sama sebi.

Uradna konstatacija velikega župana ob priliki otvarjanja oblasne skupščine je za naše trgovstvo fatalna in prav bi bilo, da bi se jo slišalo preko foruma te skupščine, ki v prvem času najbrže ne bo u stanju s svojim pospeševalnim delom na izpremembo teh razmer izdatneje uplivati. Prevelika svoboda, ki jo omogočuje naš obrtni red in katero so v povojni dobi eksportne tehnike neveščji ljudje skušali izkoristiti, nastopajoč kot eksporterji, ni donesla ugodnih rezultatov, namreč nam je le pokvarila soliden in dober trgovinski sloves. Naredbenim potom se tu ne da mnogo izpremeniti, niti pomagati, zato je potrebno, da privatna inicijativa poseže vmes in izvede organizacijo eksportne trgovine.

Pospeševanje trgovine in industrije v Ljubljanski oblasti.

Mimogrede se je v svojem poročilu pri otvoritvi oblasne skupščine v Ljubljani, v katere delokrog spada tudi pospeševanje obrti in industrije, veliki župan dotaknil tudi vprašanja strokovnega šolstva in domače industrije. Toda navedbe tega referata so tako splošne, medle in nezadostne, da ne nudijo nobenega vpogleda v dejansko stanje našega strokovnega šolstva ter njegove potrebe. Oblastna skupščina si zato sploh ne more napraviti slike o zahtevah te panoge ter o gospodarski važnosti obstoječih zavodov, ki se morajo vseskoz boriti z nezadostnimi sredstvi, da bi vršili svojo nalogo tako, kakor to zahtevajo interesi našega gospodarstva. Za danes se omejujemo na objavo sedanjega poročila in se bomo v prihodnjih številkah vrnili na stvarni odgovor na njegova izvajanja. Poročilo se glasi:

Obrtno strokovno šolstvo je v državni upravi in pod nadzorstvom oddelka za trgovino in industrijo pri velikem županu. V Ljubljanski oblasti so sledeče strokovne šole: Trgovska akademija, Srednja tehniška šola z 11 oddelki, Dvorazredna trgovska šola, Osrednji zavod za ženski domači obrt, vsi v Ljubljani, dalje Puškarska šola v Kranju, Pletarska šola v Radovljici, Šola za obrtno risanje in ženska obrtna šola, obe v Kastvu, ter Krojaška, čevljarska in mizarska šola s pravico javnosti na Salezijanskem zavodu na Rakovniku. Slednjič so meščansko-gospodinjске šole v Ljubljani, v Šiški, v Trbovljah in na Jesenicah.

Za pospeševanje obrta obstoji v Ljubljani Urad za pospeševanje obrti,

ki ga je ustanovil deželni odbor kranjski in katerega je prevzela država. — Vsled nezadostnih kreditov pa ta zavod ne more vršiti onih nalog, za katere je bil ustanovljen.

Stanje domače industrije.

Domača industrija je v oblasti precej razvita, toda še premalo. Najbolje je razvito čipkarstvo s sorodnimi strokami. Na čelu te panoge stoji Osrednji zavod za žensko domačo obrt, dalje so čipkarske šole v Železnikih, v Polhovem gradu, v Žireh, Zagorju, Banjaluki in na Jesenicah. Vrše se tudi potovalni čipkarski poučni tečajji, ki so zelo dobro obiskani. Pri čipkarstvu je zaposlenih in udeleženih okrog 20.000 moči.

Druge panoge domače industrije so košarstvo, odn. pletarstvo, in lončarstvo. Za prvo panogo imamo šoli v Ljubljani in Radovljici, za lončarstvo pa izborna keramično šolo na Srednji tehnični šoli. Zeleti bi bilo, da bi se tudi moderni način lončarstva, ki ga goji ta šola, udomačil na deželi, da bo domače prebivalstvo kos tudi tovarniški konkurenci. Veliko nazadovanje je opažati pri domači industriji za lesno obrt, suho robo, sita, sode in zobotrebece, tudi domača industrija za izdelovanje glavnikov, krtač in žbljarska industrija je zelo nazadovala, ker ne more več konkurirati s tovarniškimi izdelki. Domača industrija slamnikov in čevljev pa se je naslonila na tovarne in veletrgovce ter dobro uspela.

Tujski promet.

Važna gospodarska panoga za našo

oblast je tudi pospeševanje tujskega prometa, ki ga goji Zveza za tujski promet v Sloveniji, ob sodelovanju Zimsko-sportne zveze in Slovenskega planinskega društva in sicer brez državne subvencije. Slednjič naj omenim tudi kot važno gospodarsko ustanovo za povzdigo našega obrta in industrije Ljubljanski velesejem.

Seja trgovcev s špecerij- skim blagom na drobno v Ljubljani.

Gremij trgovcev v Ljubljani, sekcija trgovcev s špecerijemskim blagom na drobno, je imela v četrtek dne 24. t. m. širši sestanek, na katerem se je razpravljalo o ureditvi enotnih cen in o uredbi zapiranja in odpiranja trgovskih obratov, ter o poslovanju Gospodarske poslovalnice državnih železnic.

Sestanek je otvoril načelnik sekcije trgovec in dvor. dobavitelj g. A. Verbič, ki je uvodoma z zadovoljstvom ugotovil številno udeležbo, kar dokazuje, da je naša ideja po ustanovitvi posebne sekcije v okvirju Gremija med članstvom brez izjeme zanimanje in toplo priznanje.

Občutna gospodarska kriza, v kateri se nahajajo skoro vse stroke naše trgovine, zavzema vedno večji obseg in škoduje od dneva do dneva občutneje posameznim trgovskim strokam. Pri nas so bile do zadnjega časa te stroke neorganizirane in so trgovci delali vsak po svoje, dasiravno vidimo pri današnjih poslovnih razmerah neobhodno potrebo čim tesnejšega sodelovanja vseh trgovcev iste stroke v cilju obrambe in pospeševanja interesov.

Gremijalno načelstvo je, upoštevajoč važnost ustanovitve posameznih sekcij, dalo pobudo, da se članstvo organizira po strokovnih sekcijah, ki naj bodo v svojem poslovanju popolnoma samostojne, katerih sklepe ima pa odobriti gremijalno načelstvo. Počasi je vendar zmagalo spoznanje, da so take sekcije danes izrednega pomena, ne le v svrhu poglobitve gremijalnega organizatoričnega delovanja, kojega mora odbor po gremijalnih statutih vršiti, temveč je tudi v interesu zdrave kupčije, da morejo posamezne stroke medsebojno obravnavati vsa tudi najtežja vprašanja.

Mi vidimo, da so se po vsej državi z ozirom na potrebo skupnega delovanja ustanovile različne sekcije in da je njihovo delovanje zelo povoljno, ter da so pokazale znatne uspehe. Narodna Banka v Beogradu sama polaga največjo važnost ustanovitvi sekcij z ozirom na podelovanje kreditov. Pri ljubljanskem gremiju so se do sedaj ustanovile različne sekcije, med katerimi je najglavnejša sekcija trgovcev z manufakturnim blagom na debelo, ki je pritegnila v svoj delokrog tudi ostale engrosiste iz Slovenije. Načelnik sekcije je veletržec g. J. Medved. Nadalje so tudi zelo važne: sekcija veletrgovcev z deželniimi pridelki, koje načelnik je veletržec g. J. Poganič; sekcija trgovcev z manufakturnim blagom na drobno z načelnikom g. F. Fabianjem in podnačelnikom g. J. Kettejem; sekcija trgovcev s špecerijemskim blagom na drobno, načelnik g. A. Verbič, podnačelnik g. Pavlin; sekcija trgovcev s papirjem in pisarniškim potrebščinami, načelnik g. Kastelic itd. V vseh sekcijah se deluje v prosepah posameznih strok, bodisi to v carinskih, davčnih in vseh strokovnih ozirih. Predvsem pa imajo sekcije namen, da skušajo urediti nezdrave razmere, ki vladajo danes pri pogojih za nakup in plačilo blaga.

Vse sekcije sklicujejo svoje setanke redno najmanj vsakih 14 dni; zlasti so bili važni zadnji sestanki posameznih strok, na katerih se je razpravljalo glede napovedi dohodnine za leto 1927. Danes imamo že drugo vprašanje, ki globoko posega v interese trgovcev-hišnih posestnikov z ozirom na zadnji predpis hišno-najemninskega davka.

Za včerajšnji sestanek sekcije špeceristov je vladalo izredno zanimanje. Zveza trgovskih gremijev je poslala sekciji v izjavo načrt uredbe o zapiranju in odpiranju trgovskih obratov, ki ga je izdelalo ministrstvo trgovine in

industrije. Tozadevno je gremijalni tajnik g. Šmuc uvodoma omenil vse dosedanje težkoče, ki so ovirale ureditev tega vprašanja. Tozadevno so se vršili zadnje dve leti pri Gremiju razni sestanki, toda še nismo prišli do pozitivnega rezultata. Gremijalni tajnik je podal navzočim izčrpno poročilo o novi uredbi, nakar se je razvila živahna debata. Po predlogih posameznih članov, se je takoj uvidelo, da je to vprašanje za špecerijemsko stroko najbolj občutljivo in to z ozirom na različne lokalne potrebe konzumentov.

Po daljši diskusiji je bil sprejet predlog, da se določi čas odpiranja ob 7., istotako, da naj se trgovine zapirajo ob 7. zvečer z opoldanskim odbitkom. Ker daje nova uredba velikemu županu pooblastilo, da uredi zapiranje in odpiranje trgovskih obratov v sporazumu z Zbornico za trgovino, obrt in industrijo po zaslišanju Gremija, se bo končno veljavno določil čas odpiranja in zapiranja v posameznih okrajih v sporazumu z velikim županom, ko bo uredba stopila v veljavo.

Glede uvedbe enotnih cen za nekatere življenske potrebščine, koje je določila, strogo upoštevajoč tržne razmere, sekcija, konstatira g. načelnik Verbič, da se je tozadevno ta akcija, ki je v začetku naletela pri nekaterih članih na absolutno nerazumevanje, popolnoma posrečila.

Kot zadnja točka sekcije se je obravnavalo poslovanske Gospodarske poslovalnice državne železnice. O poslovanju te naprave so se čule ostre kritike. Tozadevno je podal gremijalni tajnik obširno poročilo, ki se je vzelo na znanje.

Želimo ljubljanskemu trgovstvu pri njegovem delovanju v sekcijah največjega uspeha, ker je le v skupnem ter složnem delu dana možnost uspešne zaščite stanovskih interesov. Vsak začetek je težak, borba zahteva mnogo truda in požrtvovalnosti, od posameznih voditeljev pa zgubo na dragocnem času, vendar pred tem ne sme nihče kloniti, ker le to more voditi trgovstvo do rezultatov, ki bodo vsemu stanu v dobro.

Finančni problem ljubljanske oblastne samouprave.

(Konec.)

Dasi predvidevajo vse dosedaj navedene naredbe likvidacijo deželne imovine, se ta likvidacija dosedaj ni izvršila, ker ni bilo dosedaj zakonitim potom odločeno, kdo je pravni naslednik dežele Kranjske. Zato se je ta imovina v posebnem odseku notranjega oddelka pri velikem županu oskrbovala popolnoma ločeno od državnega imetja in postavljen je bil za to imovino svet kot posvetovalni organ velikega župana. Imovina bivše dežele Kranjske ni bila dosedaj nikdar odsvojena in je bivša dežela Kranjska tudi v zemljiški knjigi še vedno vknjižena na svojih nekdanjih nepremičninah.

Po sklepu Narodne in deželne vlade je bil en del deželne imovine prepuščen državi v upravljanje, toda nekvarno vprašanju lastninske pravice, ki je bila v vsakem primeru pridržana imovini bivše dežele Kranjske.

V državni upravi so sedaj:

1. Posestvo na Robežu, graščina na Mali Loki in v Česnjicah ter Grmska šola.
2. Deželni dobrodelni zavodi, t. j. deželna bolnica v Ljubljani in umobolnica na Studencu.
3. Deželni muzej.
4. Deželno gledališče.
5. Prisilna delavnica.
6. Brambovska vojašnica.
7. Deželni dvorec.
8. Mostovi čez Savo v Krškem in Račeh, most pri Sv. Jakobu, most v Podnartu.

V oskrbi odseka za likvidacijo deželne imovine pa so ostale deželne elektrarne na Završnici in v Bohinju in nekaj zemljišč ob Savi nad Medvodami, ki so bila svoj čas kupljena in svrhu električnih naprav, končno razni fondi, od katerih naj omenim Melioracijski zaklad v znesku 982.776-60 Din, garancijski zaklad za nakup krav v Švici v znesku 234.610 Din, rezervni zaklad za povzdigo živinoreje v znesku 270.472 Din, garancijski zaklad

dolenjskih železnic v znesku 457.335-85 dinarjev, sanačni sklad za pridobitne in gospodarske zadruge v znesku 134.350 dinarjev, zaklad za reorganizacijo muzeja v znesku 37.727 dinarjev, skupno narjev. Dežela Kranjska pa ima tudi dolgov, ki prekašajo po vsej priliki vrednost te imovine, razen tega je treba upoštevati tudi še težkoče, ki se porajajo vsled razdelitve deželne imovine nekdanje dežele Kranjske med našo državo in Italijo.

Z uravnavo Sore se je pričelo spomladi leta 1914, a se je moralo vsled vojne prekiniti ter počiva še sedaj, ker se financiranje teh del deloma radi nerazumevanja prebivalstva ni moglo doseči. Vsled zadnjih poplav pa je Selška Sora odtrgala in odnesla mnogo rodovitnega sveta posebno na Bukovškem polju.

Od manjših vodotokov omenjam uravnavo Glinšice in Tržanca, nadalje Gradaščice nad Kolecijo, Škofelje v občini Šmarje, Radovne v Sp. Gorjah, potoka Račica v Zg. Gorjah. Izvršil se je tudi poizkus odvajanja voda na Cerkljanskem jezeru. Uspeh teh del se bo dal presoditi šele po večletnem točnem opazovanju.

Glede vodne preskrbe so se izvršila po prevratu: reservoir na Velikem Osolniku, občina Turjak, obnovil se je vodovod za vas Studor v Bohinju in zajetje studencev za vasi Zlebej, Čurilo in Rakovec, občina Božjakovo pri Metliki. Zgradil se je vodovod za vas Slatno, občina Begunje na Gorenjskem, napajališče za Ranjdom pri Kočevju in Kapnca na Trebeljnem. Sedaj se gradijo vodovodi za Rateče in za Boh. Srednjo vas, za Velike Lašče, reservoir za Osredok, občina Rob, popravlja se črnomaljski vodovod. Na svoje stroške so zgradile občine Trbovlje in Zagorje obsežne vodovode, v Tržiču se je vodovod na stroške predalnice temeljito prenovil. Končno so si zgradili vaščani v Grahovem, občina Cerknica, na svoje stroške vodovod.

Zgradba hudournikov.

Strahovite povodnji in uime v letih 1922 v Selški dolini, 1924 v Polhovem Gradcu, Ločnici in okolici, leta 1925 v Zireh in leta 1926 zopet v Polhovem Gradcu, Zireh, v dolini Poljanske Sore, v Koprski dolini, v gornji Savski dolini so se pa pokazale nujno potrebne zgradbe hudournikov. Škoda, ki so jo povzročile te povodnji, se ceni nad 100.000.000 dinarjev. Radi nezadostnih kreditov se dosedaj ni moglo izvršiti nobeno obsežnejše delo. Kolikor pa se je izvršilo, je dokazalo, da je ravno zgradba hudournikov odvrnila velik del opustošenja.

Zagradbena dela so se doslej po prevratu izvršila: v Zelimljah, nad Dobrovo in v okolici Polhovega Gradca, v občini Ziri, v Selcih in nad Zelezniški, v Boh. Srednji vasi, Boh. Beli, Kernici, Kranjski gori in Ratečah, v Lokah v Kamniškem okraju, v Hrašniku itd.

Za ta regulacijska dela se je izdalo v letih 1918 do 1927 7.000.000 Din, melioracije in vodovode v letih 1921 do 1927 2.530.000 dinarjev, za zgradbe hudournikov pa 3.000.000 dinarjev.

Za regulacijska dela na Savi, Ljubljani, Kamniški Bistrici, Sori, Gradaščici in Mallem grabnu bi bilo potrebno 80.000.000 dinarjev. — Za zagradbo hudournikov 5.000.000, za vodovode 15.000.000, skupaj 100.000.000 dinarjev.

NAŠICE—ZAVIDOVIČ.

Tovarna tanina in parna žaga d. d. v Našicah (Slavonija) je kupila vse delnice delniške družbe Gregersen-gozdna industrija v Zavidoviču v Bosni; kupni znesek je znašal 4 milijone švicarskih frankov. Delniška glavica d. d. Gregersen znaša 7½ milijonov dinarjev in je razdeljena v 150.000 delnic po 50 Din nominala. Tvrdka ima v Zavidoviču velik obrat s 50 km industrijske železnice, moderno parno žago in več milijonov metrov bukovega in jelovega lesa.

STABILIZACIJA LEJA.

Rumunska narodna banka je imela občni zbor in je na zborovanju izjavil guverner banke, da mora inicijativa za stabilizacijo leja iziti od vlade, ne pa od banke. Banka se zaveže, da bo napravila vse potrebno, da zabrani nadaljno kolebanje lejevega tečaja, kar je praktično isto kot stabilizacija. Več članov kabineta je imelo posvetovanje s finančnim ministrom in so se zavzemali za to, naj bi se

lej stabiliziral na zürichski pariteti treh švicarskih frankov. Stabilizacija je odvisna od zaključitve posojila v Nemčiji v znesku 200 milijonov zlatih mark. — Drugi krogi pa so za to, da se lej še dvigne, čeprav je že dosedanji dvig povzročil v eksportnih krogih veliko vznemirjenje, ker so šli pridelki v ceni zelo nazaj; zlasti cena pšenice je naravnost katastrofalno padla.

HAMBURG—TRST.

Od 16. do 18. februarja so se vršila na Semmeringu ponovna pogajanja Italije, Jugoslavije, Avstrije, Češkoslovaške in družb Donava—Sava—Adrija z zastopniki nemških državnih železnic glede tarifnega boja med Hamburgom in Trstom. To vprašanje so v septembru 1926 v Hamburgu provizorično uredili, s čimer se od 1. januarja naprej dotedaj veljavne določbe za eno leto suspendirajo. V pogajanjih na Semmeringu so bili stavljeni obojestranski predlogi za končno rešitev tega vprašanja in so jih temeljito pretehtali. Sklenili so, da bodo v skupnih računskih preiskavah ugotovili izvedljivost teh predlogov in da bodo tako dobili podlago za nadaljna pogajanja. Vsled izrednih težkoč in dalekosežnega pomena te zadeve se niso mogli zediniti na končno veljavne ukrepe. Bo še dolgo časa treba, preden bo zadeva končana.

NEMSKA INDUSTRIJA IN MUSSOLINI.

Nemški veleindustrialec Thyssen je na povabilo Mussolinija prišel v Rim. Z njim vred sta prišla generalni ravnatelj nemške železne industrije Vögler, ki smo o njem že večkrat pisali. Govorijo samo o nekakšnem obisku dvorljivosti, a je zraven najbrž tudi vprašanje pristopa Italije k mednarodnemu jeklenemu kartelu. Tudi obris italijansko-nemške trgovske pogodbe bo prišel na razgovor.

Trgovina.

Za izvoznike suhih gob. Tvrdka v Bordeauxu želi prevzeti zastopništvo za razpečevanje posušenega povrtja, gob, sadja itd. Naslov dobijo interesenti v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Semenj v Solunu. Mednarodni semenj v Solunu se otvori letos 18. septembra. Trajal bo 15 dni.

Velesejem v Parizu. Za velesejem v Parizu, ki se vrši od 14. do 29. maja 1927, dobijo posetniki velesejma legitimacije, ki opravičujejo do enkratnega vstopa po znižani vstopnini 1.50 fr., v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo.

Vinska trgovina v splitski oblasti. Po poročilu splitskega velikega župana se je vinska trgovina v splitski oblasti v prošlem mesecu slabo razvijala. Razprodale so se samo manjše količine vina v okolici Splita in na otokih srednje Dalmacije Cene vinu so čvrste. Po vrsti in kraju se plačajo bela vina od 32 do 38, opolo od 30 do 37, a črna vina 27.50 do 35 dinarjev po vol. % alkohola.

Na konferenci srednjeevropskih žitnih borz na Dunaju, ki se je vršila te dni, se je končno redigiral načrt donavskega kontrakta za žitni promet. Za dva meseca se bodo zastopniki teh borz še enkrat sestali na Dunaju, da dovedejo do konca posvetovanja o kontraktu za žitni promet po Donavi in se zedinejo glede časa, kdaj naj stopi kontrakt v veljavo. Obenem se bodo vršila posvetovanja o načrtu pravil za delegacijo srednjeevropskih in južnoevropskih borz. Načrt bo izdelala praška blagovna borza.

Trgoceem, ki imajo posla pri francoskih sodiščih, se priporoča odvetnik dr. G. Horn, Paris, Asnières 10, Rue du chemin vert, koji je rojen v Osjeku in je bil diplomiran na Dunaju in v Parizu.

Zastopstvo v S. Francisko za zapadno stran Zedinjenih držav in Kanado bi prevzela tvrdka Herman Virde — San Francisko — 117 Fourth Street, ter prosi, da se ji pošljejo ceniki in katalogi.

Ekspert poljskega sladkorja. V kampanji 1925/26 so eksportirali iz Poljske 261.000 ton sladkorja proti 210.000 tonam v kampanji 1924/25. Ekspert kampanje 1926/27 cenijo na okroglo 300.000 ton; ta številka ni pretirana, ker so že v prvih treh mesecih letošnje kampanje eksportirali 122.000 ton. Najvažnejši prodajni trgi poljskega sladkorja so okoli Baltskega morja, tako Švedska, Finska, Estonika, Latvija in Litva, dalje pa Anglija, Holandija, Francija in Britanska Indija.

Industrija.

Poljska tekstilna industrija. Tekom preteklega leta se je položaj tekstilne industrije v Lodžu zelo zboljšal. Število delavcev je naraslo od 88.000 v januarju na 135.000 v decembru. V industriji bombaža je delalo na koncu leta 40 tovarn in samo 8 ne, v volneni industriji je bilo razmerje 31 in 11, v trikotajni pa obratno 3 in 5. V laneni industriji je bila 1 tovarna vse leto v obratu in je zaposlovala 2000 delavcev, za 20 odstotkov več kot leto prej. Tudi industrija jute s 3 tovarnami je kazala na koncu leta zvišano število delavcev. Pri tem je šel pa' tekstilni eksport v primeri s prejšnjim letom močno nazaj. Torej je zboljšanje v položaju tekstilne industrije edinole posledica zvišane nakupne moči doma na Poljskem. Trenutno pa pač položaj ni več tako dober kot pred dvema mesecema, ker je sprejemna moč domačega trga višek menda že prekoračila.

Elektrifikacija ogrskih državnih železnic. Ogrska vlada je sklenila z angleško skupino Talbot pogodbo o napravi velike električne centrale za proizvodnjo električne sile v svrhu elektrifikacije državnih železnic in v svrhu preskrbe dežele z elektriko. Centralo bodo napravili pri Budimpešti. Večino materiala, strojev itd. bosta dali ogrski družbi Ganz-Danubius in Ganz-elektrarne; česar ne bodo mogli dobaviti doma, to bodo naročili na Angleškem. Gradnja nove električne centrale bo trajala nekako pet let. Prva električna železnica bo vozila iz Budimpešte do avstrijske meje. Z delom bodo začeli že to pomlad. Premogovniki v Tobisu so prevzeli preskrbo s premogom za ves čas gradbe. — Pri tej priliki omenimo, da je elektrifikacija avstrijskih in italijanskih železnic že zelo napredovala.

Ameriški bombaž. Prvo cenitev o arealu ameriškega bombaževga pridelka je izdal Fairchild-trust. Za leto 1927 ceni z bombažem obdelani areal na 43 1/2 milijona acres (1 acre = 40.468 arov). Leta 1926 jih je bilo 48.898.000. Definitivni areal je odvisen od nivoja cen v času setve. Tudi nakup gnojil je šel izdatno nazaj; leta 1926 je znašal 2.4 mil. ton, za leto 1927 ga cenijo na 1.7 mil. ton. Vsi ti in še drugi znaki kažejo jasno tendenco producentov v U. S. A., da z vsemi sredstvi dosežejo omejitve pridelka in da s tem regulirajo cene.

Denarstvo.

Posojilo Poljske. Po listih je krožila vest o pogajanjih poljske vlade glede najetja velikega inozemskega posojila; zlasti so omenjali Anglo-banko. Vse te vesti sedaj dementirajo. Stiki, v katerih je sedaj poljska vlada z inozemskimi finančnimi krogi, se tičejo edinole misije podpredsednika Poljske banke Mlynarskija in profesorja Krzuzanowskyja, ki imata nalogo, da spravita finančni načrt poljske vlade v sklad z naveti ameriškega finančnega izvedenca prof. Kammererja.

Hranilne vloge na Ogrskem. Po pravkar priobčeni statistiki so se hranilne vloge pri 13 budimpeštanskih velebankah in pri poštni hranilnici v januarju zopet rapidno dvignile, za 13.2 mil. pengö na 245.7 milijonov pengö; tekoče vloge so se pa dvignile za 4.3 na 506.6 milijonov pengö. Hranilne vloge so dosegle s tem 24.5% vlog od 31. decembra 1913, vloge na tekoči račun pa 40.5 odstotkov.

Carina.

Vprašanje carine prostega uvoza strojev. Iz Beograda javljajo, da namerava ministrstvo za trgovino in industrijo izvršiti neke spremembe v seznamu strojev, ki se izdelujejo v domači državi, in na podlagi zadnjih dognanj dovoliti olajšave okrog uvoza strojev iz inozemstva.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja vse člane lastnike avtomobilov, da poteče rok za vplačilo takse na vozila konec meseca februarja 1927. Na navedena vozila se pobira taksa ne glede na to, ali se rabijo in ali so uporabna. Za zamudna plačila se naloži lastniku vozila kazen v izmeri tri. — Načelstvo.

Gremij trgovcev v Celju naznanja vsem gospodarskim krogom v Celju in celjski okolici, da uraduje referent zbornice v torek dne 8. marca 1927 od 8. do 12. ure v ravnateljski sobi Prevozne družbe d. d. (poslopje carinarne). Stranke, ki žele o zadevah, katere zastopa zbornica, kaka pojasnila, se uljudno vabijo, da se pri njem v določenem času zglase.

Glavna zaloga

F. ŠIBENIK, Ljubljana.

RAZNO.

Nova konferenca Male antante se bo vršila tekom aprila na Češkoslovaškem. Finančni minister dr. Perić je izjavil novinarjem, da je med zunanjimi ministri Male antante prišlo do sporazuma in da se sestanejo v aprilu v Bratislavi. Bratislava pa še ni končno veljavno določena za sedež konferenc. Radi tega bo imel razgovor s češkoslovaškim poslanikom dr. Šebo, da se uredi tudi to vprašanje. Štrajk in železniške dividende. Londonska Severna železnica je objavila, da bo izplačala na prioritetne akcije 1/2% dividende napram 5 odstotkom v lanskem letu. Na navadne akcije pa ne bo izplačala nobene dividende. Že za ono 1/2% je morala vzeti skoraj 7 milijonov funtov iz rezervnih fondov. S tem je končana štrajkovna bilanca štirih velikih železniških družb, kojih rezervni zakladi so se znižali skoraj za 18 milijonov funtov.

Lipski velesojm. Posetnikom lipskega velesojma nudi zastopstvo sejma v Ljubljani (tvrdka Stegu & Co., Gledališka ulica) naslednje informacije: **Termini:** splošni vzorčni velesojm od 6. do 12. marca, čevljarski in usnjarski velesojm od 6. do 9. marca, tekstilni velesojm od 6. do 9. marca, tehnični in stavbeni velesojm od 6. do 13. marca, obratno-tehnični velesojm od 6. do 20. marca 1927. — **Vizum:** Nemški vizum je za obiskovalce lipskega velesojma brezplačen, če ga posreduje častno zastopstvo. Zaračunajo se samo poštni stroški za priporočeno pismo in se nam ima v to svrhu poslati s potnim listom 15 Din. Avstrijski tranzito-vizum je nepotreben in zadostuje, če se izkaže s sejmsko legitimacijo in potnim listom. — **Sejmska legitimacija** stane 40 Din. Kdor želi adresar, stane isti za splošni velesojm 40 Din, za tehnični 25 Din, za tekstilni 7 Din. Adresarje se naroči in plača pri častnem zastopstvu, dobi se jih pa proti izmenjavi kupona v Lipskem na zbirališču Jugoslovanov, Katharinenstrasse 4/I. — **Znižane vozne cene:** Na vseh nemških državnih železnicah imajo obiskovalci lipskega velesojma 25% popust. Vozne listke, katere izdaja samo častno zastopstvo, se mora nabaviti obenem z legitimacijo za tje in nazaj in imajo 17 dnevno veljavo in sicer za vožnjo v Lipsko od 3. do 9. marca ter za vožnjo iz Lipskega od 6. do 19. marca t. l. Vožnja se lahko tja in nazaj po enkrat prekine. Listki za vožnjo samo tja ali samo nazaj se ne izdajajo. Na jugoslovanskih železnicah je dovoljen baje tudi 25% popust, ni pa ministrstvo izdalo še tozadnega odloka. — **Povprečni stroški potovanja in bivanja v**

Lipskem: Vožnja Ljubljana — Jesenice — Rosenbach — Salzburg — München — Leipzig in nazaj, III. razred 1040 Din, II. razred 1660 Din. Vožnja Ljubljana — Maribor — Linz — Praga — Bodenbach — Leipzig in nazaj, III. razred 1190 Din, II. razred 2110 Din. Vožnja Ljubljana — Maribor — Wien — Tešen — Leipzig in nazaj, III. razred 1280 Din, II. razred 2230 Din. — Za časa lipskega pomladnega velesojma se bodo izdajali pri »Wohnungsnachweis des Leipziger Messamtes, Leipzig-Hauptbahnhof« kuponi po z. M. 1.60, za katere se bodo dobilo od 6. do 12. marca pri »Messhauswirtschaften« v notranjosti mesta ter od 6. do 20. marca na tehničnem velesojmu v jedlinih dvoranah dobro in zadostno kosilo oziroma večerjo. Prehrana in stanovanje se računa približno na 130 do 150 Din.

Ruski državni proračun za leto 1927. V ruskem osrednjem izvršilnem odboru je ljudski komisar za finančne zadeve Brjuhanov predložil državni proračun za leto 1927. Naglašal je, da je za državni proračun posebno karakteristično to dejstvo, da so bile zvišane vse postavke za industrijalizacijo države. Predvideni dohodki znašajo 4960 milijonov rubljev, dočim so znašali v prejšnjem letu samo 3850 milijonov rubljev. Proračun predvideva za 4856 milijonov rubljev izdatkov, torej za celo milijardo več kot v letu 1926. Izdatki za gospodarske svrhe znašajo 2725 milijonov, dočim je bilo v preteklem letu izdanih v ta namen samo 1821 milijonov rubljev. V kulturne in socialne svrhe je proračun določil 922 milijonov, lani pa samo 633 milijonov. Dohodke v proračunu tvorijo: neposredni davki 768 milijonov, posredni 1368 milijonov, carinarne 173 milijonov, dohodki iz industrijskih trgov in bančnih podjetij pa 278 milijonov rubljev. Notranji državni dolg je znašal 1. januarja 750 milijonov, lani pa 440 milijonov rubljev.

Drobne vesti. — **Obtok bankovcev v Nemčiji** v znesku treh milijard in 49 milijonov mark je imel 15. februarja 60.2% kritja v zlatu, 66.7% pa v zlatu in devizah. — V tednu od 9. do 16. t. m. so odposlali Angleži za 945.000 funtov zlata; v Ameriko jih je šlo 601.000. — V preteklem letu je prodala Jugoslavija v Francijo za 117.750.000 frankov blaga, kupila je pa od Francije za 118.841.000 frankov. — Po razdružitvi poljskega kartela nafte prihaja na vrsto poljski premogovni kartel. Provizorij traja do konca marca, pa ga najbrž ne bodo podaljšali, in se bo kartel razdružil. — Na Poljskem so napravili lani 327.520 ton surovega železa (leta 1925 314.560 ton), 788.540 ton jekla (782.260 ton) in 570.340 ton valjanega blaga (585.840). Prodali so pa v inozemstvo 20.850 ton železa vseh vrst, 582 ton tračnic in 26.400 ton pločevine. — **Bilanca nemške zunanje trgovine** se je v januarju nadalje poslabšala; v decembru je znašala pasivnost 228 milijonov mark, v januarju 295 milijonov. — Poljaki so eksportirali v januarju za 114.8 mil. zlatov blaga, uvozili so pa za 107.7 milijonov; aktivnost 7.1 mil. je dosti manjša kot je bila v prejšnjih mesecih. — **Ogrska deželna osrednja hranilnica** ima 1.240.000 pengö čistega dobička in bo razdelila 10% odstotno dividendo. Lani so razdelili 500.000 pengö, letos jih bodo 900.000. — **Centralna hranilnica dunajske občine** je sklenila, da bo obrestovala vloge z vsakdanjo odpovedjo po 4%, vloge, ki so vezane za dva meseca, pa po 4%. — **Tečaj ogrskega vojnega posojila** je padel za 50%. — Na Češkoslovaškem je v obtoku za 6400 milijonov bankovcev; to je najnižja številka, odkar republika obstoji. — **Francoska banka** je obrestno mero za predjume na vrednostne papirje znižala od 8 na 7%; menična obrestna mera 5 1/2% je ostala nespremenjena.

Po svetu. Češki bakreni industriji se ne godi dobro; v zadnjem času dela s 50 do 55 odstotno kapaciteto, dočim dela nemška bakrena industrija z 80 do 85 odstotno kapaciteto. Neugodni položaj na Češkem je deloma tudi posledica majhnega stavbnega delovanja. — **Brzojavka avstralske vlade na Mednarodni poljedelski zavod v Rimu** pravi, da se je **letina v Avstraliji** zelo ugodno zaključila. Dala je 44.600.000 met. stotev, to je 15% več kot v letu prej in 22% več kot v povprečnosti zadnjih petih let. — **S pomočjo**

jo vlade so ustanovili v Južni Afriki (Kapsko mesto) jekleni in železni trust. V bližini mesta Pretoria ima trust največje južnoafriške železne rudnike, kojih rudno vsebino cenijo na 20 milijonov ton in kojih železna vsebina je baje 48-odstotna. — **Trgovska zbornica v Manchesteru** bo otvorila statistično pisarno za **bombaževno trgovino**. Opozarjajo, da je angleška bombaževa industrija doslej na pomanjkanju informacij o položaju na svetovnih trgih zelo trpela. Mislijo na sodelovanje z zbornicami inozemstva in dominionov. — **Automobilna tvrdka Daimler Benz** bo zvišala glavnicu za 12 milijonov mark. Nove delnice bodo ponudili starim delničarjem v razmerju 3:1. — **Nemški narodni dohodki** znašajo 42 milijard mark, povprečni dohodki so večji kot pred vojsko; na Nemškem je **3923 milijonarjev**. Dohodki Nemčije je januarju so znašali 763 in pol milijona mark in so za 22 milijonov prekoračili dohodke dosedanjega rekordnega meseca, lanskega oktobra. Tekoče računsko leto pravijo, da se bo zaključilo z lepim prebitkom. — **Nemčija** se je z Italijo, Belgijo in Francijo na novo dogovorila glede dobave **reparacijskega lesa**. Italiji, ki ga drugod bolj poceni dobi, ga sploh ne bo dobavila več, Belgiji in Franciji pa v zmanjšani meri. — **Poljska sladkor-na industrija** likvidira tovarno za tovarno, veliko tovarn nakupi inozemski kapital. — **Lani** je nakopala Poljska 314 tisoč ton **železne rude**, leta 1925 pa 212 tisoč ton. — V decembru so izvozili Poljaki 1.067.000 ton **premoga**, v januarju 997.000 ton. Na koncu januarja so znašale zaloge 718.000 ton. — **Tudi Amerikanci** so ceno **umetne svile** zvišali, in sicer za 5 kvalitete 3 do 5 cents za angleški funt. — **Češkoslovaška** je podpisala novo **trgovsko pogodbo** s Švico. — **Nemška skupina** mednarodne trgovske zbornice ima že 350 članov. Na prvem njenem običnem zboru je govoril tudi znani angleški gospodarski strokovnjak **Artur Balfour**, predsednik angleške skupine. **Na govor** se povrnemo v posebnem članku. — **Rumuni** so znižali eksportno takso za **sladkorno peso** od 22% vrednosti na 100 lejev za vagon. — **Z ozirom** na neugodni položaj **industrije špirta** v Rumuniji so sklenili olajšanje izvoza; gospodarski svet je predlagal ministrskemu svetu, naj se izvozna taksa sploh odpravi. Hkrati so znižali izvozno takso za **slanino** od 20 na 5 lejev za 1 kg in za **sladje** od 10.000 na 4.000 lejev za vagon. — **Znamenita češka tvrdka Ringhoffer** se pogaja z egiptovsko vlado o dobavi 1000 železniških vagonov za egiptске železnice. Poleg Ringhofferja se poteguje za dobavo cela vrsta svetovnih tvrdk, med njimi tudi nekaj angleških, in je pričakovati hude konkurence. — **Rumunija** bo dobila od Nemčije **posojilo** v znesku 200 milijonov zlatih lejev; 40 milijonov bodo dali Nemci v gotovini, za 160 milijonov bodo pa dobavili železniški in drugi material. Posojilo bo 5 odstotno; ker gre pa dobava na temelju 8 odstotkov, nastane obrestna diferenca 3% v dobro rumunske vlade. Tako poroča rumunski uradni list. — **Velika obilica denarja** sili ogrske denarne zavode, da se pričenejo pečati v obilni meri z **lombardno trgovino**. V sled tega pada tozadna obrestna mera in se izvaja lombardne kupčije že po 7 do 7 1/2%. — 21. t. m. so se sestali v Parizu člani **superfosfatnega dogovora**. — **Nemška zveza surovega železa** je sklenila, da ostane **cena** za marec nespremenjena. — **Na Ogrskem** se je pričel boj med producenti **surove pese** in med sladkornimi tovarnarji; tovarnarji zahtevajo, naj se prodaja pesa po isti ceni kot lani, producenti pa zahtevajo višjo ceno.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 1. marca t. l. ponudbe za dobavo 15 m² borovih plohov, raznega pisarniškega materiala in 18 m² desk; do 4. marca t. l. glede dobave svinčenih zalivk, raznih čopičev, 400 kg črne ožnjate barve, 200 kg terpentina in raz-

nega platna; do 4. marca t. l. nakup 2422 komadov starih električnih žarnic. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 2. marca t. l. ponudbe za dobavo raznega železa, vijakov itd. — Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 5. marca t. l. ponudbe za dobavo 1 atlas-jermena, do 8. marca t. l. pa za dobavo 1 motorne drezine. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema

do 14. marca t. l. ponudbe za dobavo 100 kub. metrov plohov.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

TRŽNA POROČILA.

Cene kožam na sarajevskem trgu. Na sarajevskem trgu se je plačevalo krzno, po poročilu sarajevske zbornice z dne 22. t. m.: zlata kuna Din 1000—1050; vira 450, lisica 300, jazbec 60, mačka 70,

volk 100, zajec 25, veverica Din 30, vse za komad. Goveja težka in ložja koža, surova in suha, se je plačevala po Din 12, kozja in ovčja pa po Din 20 za 1 kg.

Cene živini v Marselju. V Marselju na klavnici so notirale za živino, računajoč za 100 kg žive teže, naslednje cene: Voli in krave I. 750—780 fr., II. 650—720 fr.; ovni in ovce I. 1050—1200 fr., II. 900 do 1000 fr.; teleta I. 1350—1500 fr., II. 1000 do 110 fr.; jagnjeta I. 1050—1150 fr.,

II. 950—1000 fr.; domače svinje 1190 do 1250 frankov.

Cene za plemenite kovine v Parizu. V Parizu so dne 5. t. m. kotirale cene za plemenite kovine, računajoč za 1 kg čiste-ga metala: Zlato pri nakupu 16.350 fr., pri prodaji 17.200 fr.; srebro pri nakupu 500 fr., pri prodaji 570 fr.; platina pri nakupu 82.500 fr., pri prodaji 87.500 fr.; iridium pri prodaji 150.000 fr.; iridirana platina 25% 104.650 fr.; srebrni nitrat 387 frankov.

najugodnejši kupčijski trg v Evropi!

Pomladanski velesojem od 6. do 12. marca 1927.

1600 blagovnih skupin iz vseh strok.

Zahtevajte podrobna pojasnila in prospekte od častnega zastopstva

STEGU IN DRUGI

LJUBLJANA, Gledališka ul. 8.

Telefon 925.

VINO CET

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana
nudi

**najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega
vina.**

Zahtevajte ponudbo!

**Tehnično in higijenično najmoder-
neje urejena kisarna v Jugoslaviji.**

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

12. dunajski mednarodni semenj

13. do 19. marca 1927.

(Tehnični semenj: 13. do 20. marca.)

Mednarodna razstava avtomobilov in motornih koles.

Posebna poljska razstava.

Tehnične novosti in iznajdbe. — Reklamna razstava.

Razstava poljedelskih vzorcev.

»Domača žival.«

(Razstava za rejo in negovanje živine.)

Razstava za hraniva in živila.

Vizuma za pošni listi ni treba! S sejmsko izkaznico in pošnim listom prosti prestop meje.

Precejšnje vozne olajšave na jugoslovenskih, ogrskih, češkoslovaških in avstrijskih železnicah, na donavskih in jadranskih parobrodih. Ogrski prehodni vizum kralj-kim poštom pri prestopu meje. — Skozi CSR ni treba prehodnega vizuma. Sejmske izkaznice po Din 40.— pri

Wiener Messe A. G. Wien VII.,

ter pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstr. konzulat, Turjaški trg 4; Zvezi za tujski promet v Sloveniji, Aleksandrova cesta 8; Josip Zidar, Dunajska cesta 31.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

**špecerijsko
blago**

raznovrstno žganje,
moko in deželne pri-
delke. — Raznovrstno
rudninsko vodo.

Lasna pražarna za ka-
vo in mlín za dišave z
električnim obratom.
Ceniki na razpolago!

Vse vrste trgovske knjige kot: amerkan-
ski journali, glavne knjige, blagajniške
knjige, vsakovrstne štrance, bloke, mape
kakor tudi vse vrste šolske zvezke vam
nudi s svojimi prvovrstnimi izdelki naj-
ugodnejše

A. JANEŽIČ, Ljubljana

Florijanska ulica št. 14

knjigoveznica, industrija šolskih
zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko!

Na malo!

TISKARNA MERKUR

Trgovsko-industrijska d. d.

Ljubljana

Simon Gregorči-
čeva ulica št. 13

Telefon št. 552

Račun pri pošt. ček. zav. št. 13.108

Se priporoča za
vsa v tiskarsko
stroko spadajoča
dela. Tiska vse
tiskovine za trgo-
vino, industrijo in
urade; časopise,
knjige, koledarje,
letake, posetnice
i. t. d. i. t. d.
Lasna knjigoveznica.

NOGAVICE

razne vrste, vezeno,
naramnice, vezalke, šep-
ne robce ter drugo galan-
terijsko in kratko blago
nudi tvrdka

OSVALD DOBEIC

LJUBLJANA

PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 15 in
SV. JAKOBA TRG ŠTEV. 9.

Na debelo! Znižane cene!

Veletrgovina

kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte cenik!

Najboljši šivalni stroj in kolo
je edino le

za dom, obrt in industrijo
v vseh opremanih.

Istotam pletilni stroj DUBIED

Pouk v voženju brezplačen.

Večletna garancija

Delavnice za popravila.

Niže cene, tudi na obroke.

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Naročajte in
širite povsod
TRGOVSKI
— LIST! —

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena leta 1889.

Telefon šte. 16.

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Poštni ček 10.555.

Ustanovljena leta 1889.

LJUBLJANA, Prešernova ulica.

Stanje vložnega denarja
nad 250 milijonov dinarjev

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tek. račun in sicer
proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge
proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Stanje vložnega denarja
nad 1000 milijonov kron

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.